

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYilvTérre 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapjuttató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Népszámlálás.

Ismét megszámlálják majd országunk lakosságát. A népmozgalomról vezetett statisztika egkívánja, hogy az időnként felújítottak, hogy megtudjuk, hogy bizonyos időn belül mennyit változott, mennyit szaporodott az ország lakossága.

Nálunk tíz évenként szokták megszámlálni az ország népességét s így ismét meg fogjuk tudni azt, hogy Magyarországnak mennyi jelenben a lakossága. A népszámlálás ebbeli fontosságán kívül azonban még sok olyan adat birtokába juttat, melyek segítségével rájövünk olyan ténybeli dolgokra, melyek következményeiben s eredményében esetleg a magyar faj supremáciájára károsak s éppen ezért alkalmasak az ezek ellen való védekezés módjainak megállapítására.

Igy elsősorban meg fogjuk tudni, hogy tulajdonképpen hány millió magyarjuku, magyar anyanyelvű, magyar születésű ember lakja a négy folyó és hármashégy hazáját. Megtudjuk majd mennyi a nemzetiségük száma s hogy tulajdonképpen a kultúra, az irni olvasás minő fokban van elterjedve a magyarok, minő fokban a nemzetiségek között. Mert nemcsak a lakosság számarányától függ valamely ország uralmának kérdése. Nemcsak akkor mondhatjuk, hogy a magyar faj hivatalos az ország kormányzására, mely országot ezer esztendő előtt Árpád vezér karddal hódította meg nemzetének s amelyet ezer esztendő veszedelme, viharja közt véres küzdelmekkel tartottak fenn az utódok számára. Nemcsak a számbeli többség az, mely a magyar faj szupremáciáját az országban biztosítja, nemcsak a történelmi múlt s a hagyományok alapján levő jog biztosítja az állambatalmat a magyar fajnak, hanem igenis, ami manapság a legfontosabb: a kulturális haladás, melyben éppen úgy vezet, sőt nagyobb arányban, mint a minő arányban számbeli ténssébsége a népszámlálási adatokból majd ki fog derülni.

A népszámlálás még egyéb fájó sebeket is ki tud majd mutatni. Nemcsak azt, hogy az ország lakossága konglomerát, tehát nem képez egységes nemzetet, hanem ki fogja mutatni azt a fájó és égető sebüket is, melyet a kivándorlás okoz a magyar nemzetnek. Rengeteg nagy a száma a magyar kivándorlóknak. Szinte olyan félelmetes arányszáma van, hogyha a növekedés ezen-től is ilyen nagy lesz, mint a minőt a leg-utóbbi tíz év alatt konstatálhattunk, akkor nem sok idő múlva több magyar lesz Amerikában és a szomszéd Romániában, mint magában az anyaországban.

S ezért jó a népszámlálás intézménye. De szerintünk a tíz esztendő terminus nagyon is hosszú, mert csakis a népszámlálások adják meg azt az impulzív lökést a hatóságoknak s azon tényezőknek, akik a bajokon segíteni tudnak és akarnak, amikor a népszámlálás adataiból merítenek meggyőződést az ország bajából s azokról az anomáliákról, melyek megszüntetése elsőrendű érdeke s követelménye ez ország jövővérdő boldogulásának.

A népszámlálás megcélolja majd ama nemzetiségi törekvések jogosultságát is, melyekkel a külföldi lapok hasábjait tömök teli a lelketlen és hazafiatlan nemzetiségi izgatók. Be fog bizonyosodni, hogy egyetlen nemzetiségi még csak megközelítőleg sem éri el azt a rettenetes nagy arányszámot, mely az ország lakosságának magyar ajku népességét képezi. Be fog bizonyosodni, hogy a magyar faj oly számbeli erőben képviseli a hatalmat, hogy azt sem gyöngíteni, sem megingatni nem lehet s hogy eredményt elérni más úton, mint a magyar faj vezetéseivel ebben az országban nem lehet.

Hiszen azok az argumentumok, hogy a magyarok ezer esztendőn keresztül megőrizték ennek az országnak függetlenségét: hogy török, tatár uralom, osztrák iga nem tudta faji jellegzetességétől megfosztani; hogy hába volt minden erőlködése a habsburgi uralkodóknak az ország elnémetesítése körül. Hiába próbálkoztak vassal, fegyverrel, erőszakkal ilyen célokat szolgálni. Mondjunk mindezen argumentumok ma már elavultak. A modern nemzetek a számbeli erőre alapítják valamely ország hatalmát s uralomra való termeltességét. S ezt a számbeli erőt, a magyarjuku lakosságnak nagy többségét s vezető szerepét fogja a legközelebbi népszámlálás konstatálni.

Ezért örömmel üdvözljük s várva-várjuk a népszámlálás eredményét, mert elsőrendű szükségünk van ilyen statisztikai bizonyítékokra, melyekkel a külföld előtt igazolhatjuk magunkat, fajunk uralomra való termeltességét s jogát, minden ma hazug és árulkodó híresztelésekkel szemben, mellyel országunkban lakó, annak minden jólétét és biztonságát élvező, de azért mégis legesküdtőbb ellenségeinket alkotó nemzetiségi férfiak ama országok sajtóját elárasztják.

Az Iskolaegyesület bélyegei.

Kétezer tággal azt megtenni, amit az Országos Magyar Iskola-Egyesület huszonöt év alatt alkotott: Magyarországon csoda. Itt,

ahol, amikor a kultúráról volt szó, a nem-törődömség emelt gátat mindenkor a törekvések elé, ahol minden, az általános művelődésért indult mozzalom posványba fult, lám, akadt egy egyesület, amely szívós, akadályt nem ismerő munkával lerakta szélesen a magyar kultúra alapkövét. Iskolák, óvodák, népkönyvtárak, iskolán kívüli tanfolyamok szolgálják ma már az egyesület érdekeit, amik egyben édes mindannyiunk szívvel, lelkelvel nőttek egybe: hiszen ennek az országnak megerősödését szolgálják, a Nagy Magyarországnak, a hatalmasnak, erősnek eszményképét.

És amíg itt nálunk igazán csak egyesek nagylelkű áldozatkészsége, lankadatlan munkája áll ennek az eszmekörnek szolgálatában, addig a szomszédságunkban, az ugyanezen céllal működő Deutscher Schulverein és hasonló intézmények százezreket számláló gárdára támaszkodhatnak, minden német emberre és minden német embernek ezekre a célokra bőven hulló filléireire. Ott ezekkel dolgoznak és ezek teszik napról-napra fényesebbé a német glóriot, itt százak, kinos, keserves, pénztelen fáradozással igyekeznek a magyar gloire megteremtésén.

Egy pár nap óta mérhetetlenül közelebb van mindannyiunkhoz az egyesület támogatásának módja és kézenfekvőbbé lett a segítés. Az Iskolaegyesület bélyegként bocsátott ki. Tavaly tette először, amikor a színes turulus kép elhagyta a sajtót. Az a turulus bélyeg, amelyet oly jólesően láthattunk itt-ott igaz jó magyar emberek leveleinek hátsó lapján zárójegyként, lelkesedni tudó, komoly üzletemberek számláin, egyik-másik élterem számolóceduláján. Két fillérrel kellett mindössze többet fizetni miatta. Mi volt az a két fillér! Nemcsak, hogy nem éreztük meg, de nagyon jólesett az a tudat, hogy hozzájárultunk egy szép eszme megvalósításához.

Az idén tizenkét bélyeggel jött ki az Iskolaegyesület. Mindannyia tökéletes alkotás, ritkaságzásmba menő nálunk, ahol az eszelen postabélyegként olyan kielégítetlenül hagyják a szem kíváncsalmait. Igazi művészi munka ez a tizenkét bélyeg, becseülete válik a tervezőjének, a teremlőjének. A rajz tökéletességéhez a szín stíusa is járul, finom zöld árnyak és kékbén pompázók ezek a bélyegek. Mindegyiken más-más kép van. Ilyenek: II. Rákóczi Ferenc, az aradi 13 vértanú-szobor, az aradi Kossuth-szobor, parádi fürdővendéglő, a parádi fürdő gyógyudvara, a margitszigeti fürdőház, siófoki részlet, Siófok-fürdő, a margitszigeti vizesés, a tarpataki vizesés, a Tátrában Uj-Tátrafüred.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Kapható minden gyógyszerárban. Ára 120. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. 3 dobozal ingyen postai szállítással. 687 45—32

Holnapról kezdve a főváros nagyobb tözséiben, papirkereskedéseiben, a vidéki nagy könyvkereskedésekben és az egyesület központi irodájában (Budapest, Központi városház) lehet már kapni ezeket a szép, a szemnek is, meg a léleknek is gyönyörűséget okozó bélyegeket. Két fillérrel hozta forgalomba az egyesület és így a legkevesebb sem ró terhet a nagyközönségre. Olyan adó ez, amit illenék nap-nap után befizetünk és reméljük is, hogy aligha marad levél, levelezőlap anélkül, hogy ne az Iskolaegyesület bélyegei zárják le.

Nem szeretnők látni, hogy ez a nagy méltánylást és minden pártfogást megérdemlő egyesület a közönség részéről meleg fogadtatásra ne találja, amikor a legszebb eszméinkért száll sikra, nem szeretnők látni, ha ez a most meginduló és bizonyára igen széleskörű nemzeti mozgalom gyöngye, erőlen gyökereket verne. Egyszer már végre illenék összefognunk, ha azt akarjuk, hogy el ne maradjunk a nemzetek versenyében.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Új főispánjelölt.** A Zala értesülése szerint Zalavármegye főispáni állására újbáron ismét Kolbenschlag Béla vármegyei főjegyzőt emlegetik, mint egyedüli komoly jelöltet.

— **A Nőegylet köréből.** A Csáktornyai Jótékonyképző Nőegylet folyó hó 4-én özv. Hackl Károlyné enklöktele alatt választmányi ülést tartott, amelyen az alábbi ügyek tárgyaltak: Tudomásul vette a választmány a helybeli három pénzintézetnek segélyezés címén küldött 210 koronás adományát; — egyleti szolgáló részére újvi ajándék címén kiutalt 6 koronát; — özv. Podgorcssek Jánosné 2 kor. haviséglények 3 koronára való kiegészítését; — újabb segélyezésre felvették: özv. Novák Ivánné (havi 2 kor.), Sáfrán N-né (havi 4 kor.), Maticsek Teréz (havi 2 kor.), Jakopcsics Antal (havi 2 kor.); — Sliga Ándrásné segélyezett szegény eddigi 2 koronás havi segélye 3 koronára emeltetett fel; — eltávozás folytán

a tagok sorából kiléptek: Könyg Ernőné és Tóth Károlyné; — a tagdíjfizetést beszüntették: Kelemen Jánosné, Domján Józsefné, Behojnik Mihályné és Horváth Antalné; — a pénztárosi jelentés szerint ez ideig a bevétel 748'66 korona, a kiadás 583 korona, a pénzkészlet 684'837 kor. tesz ki, mely gyümölcsözőleg van elhelyezve. Végül tudomásul vette a választmány egyleti titkárnak a tisztségéről való lemondását.

— **A tűzoltók mulatsága.** A tűzoltók mai nyári mulatsága nagyszabásúnak ígérkezik. Mindenkinék bőségesen lesz alkalma méltó jussát a nyári mulatságból jókedvvel és bőséggel kivenni, mert a falragaszok szerint „leszen ott szemnek-szájnak, szívnek-észnek, kártyának-lábnak bőséges élvezni valója”. A kivonulás d. u. 3 órakor történik rezes bandával. Ez élvezetes program a következő pontokból áll: Étel-ital quantum satis (Pecsnor Ottó készítményei); mézes nyálánságok (Kertész Lajos remekei); Három a tánc — cigány, rezes és tambura bandaszóra; m. kir. világpósta több díszes nyereménnyel (az iparcsarnokban kiállítva); konfetti és szerpentincsaták; bikaviadal, díjbirkózás, versenyfutások akadályokkal és utána szépségverseny akadályok nélkül; halászat a zavarosban (legjobb szenzáció); boszorkányléves kóstoló, a Halley-üstökös földrezzállása (életet biztosíthatni a helybeli pénzintézeteknek a ligetben létesített takarékbiztosítási kirendeltségénél); utazás a Föld körül és vissza 5 perc alatt; korcsolyaverseny (majd ha fagy) nappali tűzijáték mellett; repülőgép-verseny csiklandós, de családias jellegű kalandokkal; Porth Arthur bombázása szeb puskaporral töltött lövegekkel; naplemente után monstre-élt tüzijáték a Stromboli; a nemzetközi Messenger Boy szövetségének diszkongresszusa, utána lepényevés; velencei éj dinom-dánommal, utána Csáktornyai reggel katzenjammerrel, dísz pörköltéssel stb. stb. A mulatságot a városligetben tartják meg, kevézötlen idő esetében mához egy hétre. Belépő díj sze-

mélyenki 50 fillér. Gyermekek 4 éven alul mit sem fizetnek, ezen fölül 25 fillért. Fölülfizetéseket is elfogad az egyesület.

— **Nagykanizsa, mint törvényhatóság.** Nagykanizsa képviselőtestületi közgyűlése még tavaly elhatározta, hogy törvényhatósággá való emelését kéri. A felterjesztés ebben az ügyben fel is ment a képviselőházhoz, de tárgyalásra meg csak most került. Tudomást veszünk erről a képviselőház közgazgatási bizottságának múlt héten megtartott gyűléséből kifolyólag, mely azt javasolja a háznak, hogy a kérvény adassék ki a belügyminiszternek tanulmányozás és további tárgyalás végett. Még megérjük, hogy Nagykanizsa törvényhatósági joggal felruházott várossá lesz, legalább a jelek arra vallanak, hogy a kérdéssel a legilletékesebb fórumon, a törvényhozában is foglalkoznak. Biztató jel gyanánt felemlíthetjük, hogy Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök is hozzájárult a bizottsági előadó pártoló javaslatához, aki ennek a képviselőház fóruma előtt előadója lesz.

— **A sorozások küszöbén.** A belügyminiszter legújabb rendelete értelmében a sorozások augusztus 8-án kezdődnek s szeptember 30-ig tarthatnak el. Ez a terminus immár végleges, mert az unjonozási törvényjavaslat a törvényhozáshoz retortáin átesvén, a belügyminiszter a törvény erejénél fogva az unjonozás elrendelésére felhatalmazza. Hogy nálunk mikor kezdődik a sorozás, az újabb intézkedésektől függ.

— **Felvétel a csákovári földmivesiskolába.** A csákovári m. kir. földmivesiskola tanfolyama ez évi október hó 1-én kezdődik. Célja az, hogy a kisgazdákat és azok fiait saját birtokuk okserző kezelésére, valamint hogy földmives ifjakat a nagyobb birtokokon a munkák felügyelésére és vezetésére kiképezze. A kiképzés főleg gyakorlati. A földmivesiskola tanfolyama két éves. A felvétel feltételei: 17. évet betöltött életkor, erős egészséges testalkat, magyar nyelven írni, olvasni és a négy alapművelettel számolni

Az uszóverseny.

(Humoreszk.)

Írta: Tóth Béla.

Verőfényes délután volt. A fürdő egész közönsége ott telongott a Balaton partján, az uszodát körülkerítő tarka korlátok mellett. Meglátszott minden arcon a feszült várakozás jele, az eltitkolhatóan izgatottság. Nagy nap volt a csendes kis balatoni fürdő életében. Már esztendőök óta nem volt oly szép, mint a mai. Nem kisebb dologról van ugyanis szó, mint az urak uszóversenyéről. Minden évben úgy a szezon vége felé szokták megtartani azt a híres versenyt, amelyből ki győztesként kerül ki, annak a dicsőségös és a női kegyelen kívül sokféle kiváltságából és megtiszteltetésből is bőven kijutott.

Ilyen volt többek közt az a kiváltság is, mely szerint a győztes este az uszóversenyt követő bálon, melyet a nagyvendéglő dísztermében szoktak megtartani, azzal a hölgyvel táncolhatta a második négyest, akivel épen neki tetszett; tekintet nélkül arra, hogy az illető már másnak ígért-e ezt a táncot. Még a férjes asszonyokkal sem tettek kivételt. És, valamint a férfiak közül akárhányat csupán csak ennek a jogra a megszerzésre ugrasztotta a vízbe, úgy a hölgyek között is kivétel nélkül mindegyik nagy megtiszteltetésnek vette, ha a sors kegye véletlenül őt avatatta a nap hőse által az este hősnőjévé.

Különbösen azok között volt nagy fontossága ennek a győzelemnek, akik ketten vagy többen igyekeztek valamely szép leány vagy pajkos fiatal asszony kegyébe jutni. Természetesen mindegyik legfőbb céljának tartotta, hogy imádoitja részére az est bálkirálynéjának irigylett dicsőségét megszerezze.

A tisztelőtlük között rendszeren az aszo-

nyok is kedveskedtek a győztesnek valami emléktárggyal. Pár nappal a verseny előtt gyűlést tartottak, hogy megállapítsák, mit vegyenek? De csak nehezen tudtak határozni.

Mindegyiknek meg volt a maga jelöltje, a kiért meg mert volna esküdni, hogy bizonyosan az nyeri el a kitűzött díjat. Ez a feltétlen bizalom volt aztán az oka, hogy akárhányszor órákra nyíló vita támadt közöttük.

Mikor valaki ezüst serleget indítványozott, a fürge kis Faragóné, a megyei aljegyző felesége, rögtön felszólt az indítvány ellen. Ő jobbnak látta, ha irókeszlettel lepnék meg a győztest. Az úgy sincs még a jegyző úrnak, gondolta magában, már pedig, hogy ő lesz az első, az kétségtelen.

De ez meg Fogarassynének nem tetszett. Hogy is ne! Irókeszlet? Hát minek az ő férjének két irókeszlet? Jobb lenne valami díszes házi sapka-féle, vagy más valami.

— Mit? Házisapkát, hát nem elég jó az én uram házisapkája? pattant fel a fiatal fürdőorvos felesége. — Minek neki másik?

Igy ment ez mérhetetlen időköz. Végre aztán szótlóbsággal — hisz egyhanguan asszonyok még sohasem határoztak, — megállapodtak abban, hogy egy díszes ezüstkoszorú alakjában nyujtják át a győztesnek az asszonyi elismerés pálmáját, melynek fémszalagjára a győztes jelmondatát fogják vésetni.

A verseny napján csakugyan ott ragyog a szép koszorú a zsűri asztalán.

A nevezők közül egyik megjelentek. Többnyire ismert jó uszók voltak valamennyien, akiket az előbbi versenyekben már látott a fürdő közönsége. Csupán két fiatalember volt közöttük, akik most versenyeztek először. Az egyik Sándorffy Géza, az alispán jogász fia, a másik meg ennek egy pesti jó barátja. Csak tegnap érkezett, azelett sohase járt itt.

Mások érdeklődtek volna iránta a hölgyek, de most egészen elvonta róla a szóbeszéd a figyelmet. Azt suttogták mindenfelé, hogy a fiatal-ság bálványa, a bájos Mosonyi Margit, megígérte tegnap, tanuk előtt, hogy két legrajongóbb imádója, Sándorffy Géza, meg Vörös Albert közül annak adja a kezét, aki ma este a bálkirályi koronát megszerzi neki.

Ezt a két fűt figyelte mindenki.

Ott álltak mindketten a parton. Géza mosolygva beszélgetett pesti barátjával, akit már minden versenynek bemutatott, cs' négy Albertnek nem. Mikor meglátta, hozzálért barátjával, hogy a társasélet szabta kötelességének eleget tegyen. Albert kezét fogott az idegennel, de meglátszott rajta, hogy nincs kedvére ez a találkozás.

Gézától nem félt, tudta, hogy nem jobb uszó, mint ő. Igaz, hogy még soha sem vett részt versenyben, de úgy egymás közt már elégszer összemérték erejüket. De ezt az embert nem ismerte, ki tudja mi hozta ide? Hátha ő is a szép Margit pesti titkos imádói közül való?

Pár lépéssel odább állt, hogy szemügyre vegye ezt az embert. Csinos barnaképi fiú volt, de épen csengették. A versenyük beszáltak a csónakokba, melyek az indulási helyhez vitték őket, be a tó közepére, oda ahol a nagy nemzeti színű zászló lobogott.

Lassan szabályosan evéztek a hajóslegények, hogy az ünnepi hangulatot, komoly, méltóságtelejes lassúságukkal emeljék.

Minden távcsó a két vetélytárs csónakja felé volt irányítva.

Mikor megérkeztek, Géza halk hangon néhány szót szőtt a barátjához. Az bólintott, hogy úgy tesz.

Pár perc múlva elhangzott az indító szava és a versenyek, mintha dróton rángatták volna őket, mind egyszerre ugrottak a vízbe.

tudás, végül a szülők nyilatkozata, amelyben kötelezik magukat, hogy a telvel növekedéért az iskolában teljesítendő fizetésüket magukra vállalják (teljes ellátás egy évre 300 K s egyéb illeték 14 K). A felvételi folyamodványok születési, orvosi és iskolai bizonyítvánnyal s a szülők nyilatkozatával szerelendők fel. A földmivélsügyi miniszterre címzett kérvények folyó évi aug. hó 10-éig nyújtandók be az iskola igazgatóságához. Szegénysorsu és jó iskolai bizonyítvánnyal rendelkező egyének folyamodhatnak állami ingyenes helyre. Ezen folyamodványhoz szegénységi bizonyítvány mellékelendő. Bővebb információkat a közjegyzők s a helybeli gazdasági szaktanár nyújt.

— **Magas jutalék** mellett ügynököket, utazókat keres ablak-redőnyök elárulására Schilling Simon és Társa ablakredőny gyára, Budapest, gróf Zichy Jenő-utca 16, hová írásbeli ajánlatok és megrendelések intézendők.

— **A színészet köréből.** Az ország tudvalevőleg színi tekintetben is több kerületre van felosztva. A mi vármegyénk Somogy, Tolna és Baranya vármegyékkel egyetemben alkot egy színi kerületet. A színi kerületnek legutóbb Fehér Vilmos volt az igazgatója. Újabb értesülésünk szerint a jövő ciklusra is Fehér Vilmos nyert igazgatói megbízást a kerületben. Ez azt jelenti, hogy Csáktornán csak Fehér szintársulata vendégszerepelhet.

— **Kecskeméti Kereskedelmi Tanfolyam.** Hatóságilag segélyezve alapított 1898-ban. A beiratások folyamatban vannak: az Egyéves tanfolyamra, A Könyvelőképző, Előkészítő, Gépíró, Szép- és rondírási valamint a Gyorsíró kurzusokra. A tanév szeptember elején nyílik meg. Oktatás levélbelileg is nyerhető. Különös figyelmet érdemel, hogy a tanfolyam minden tanítványra (a nők is) állásba jutott. Bennlakók felvételnek, Kecskemét, II Szabadság-út 3. Egyéni tanítás; biztos siker. Mérsékelt tandíj. Kitüntetések! Hálalevelek!

— **A marburgi lakodalom.** Egy, Murakirályon lakó igen gazdag földmivésnek rokonai vannak Marburgban, hova lakodalomba

Mikor a többiek, még jóformán fel sem merültek a víz színére, az idegen már nyílegyenesen törekedett a cél felé. Úgy otthagya a tisztelt társaságot, mint szent Pál az oláhokat.

Az előző évek győztesiben felfortyant az ősi virtus. Kettőzött erővel dolgoztak, hogy utolérik, de az fáradhatatlannak látszott.

A gyöngébbek csakhamar feladták a küzdelmet és felszálltak a mellettük evező csónakba. De voltak, akik nem engedtek. Soká kitarítottak, de végre is kedvüket szegte az eredménytelen küzdelem, egymásután teltek meg a csónakok.

Már csak három ember maradt a vízben: Géza, Albert, meg a pesti fiu.

Albert egy ideig csak csapkodta a vizet, de mikor látta, hogy lehetetlen utolélni azt az embert, hát ő is felszállt a csónakjára. Ha első nem lehet, második nem lesz! Pedig még nem érezte magát fáradtnak.

Mintha csak erre várt volna a jó uszó, abba hagyta a gyors tempót és egykedvűen szelte tovább a vizet. Ekkor Géza egyszerre neki vágott, utoléerte és mint győztes úszott a partra.

Este pedig a bálon, mikor Sándorffy Géza a szép Mosonyi Margittal a karján felállt a második négyesre, Vörös Albert felismerte a cigányok között azt a jó uszó fiatalembert, aki miatt a versenyt feladta.

A kis bögös volt. Azért hozatta le Pestről a furfangos Géza, mert tudta, hogy kitűnő uszó. Az ezüst koszorura meg ezt a jelmondatot vésették:

»A szív a legbölcsebb tanácsadó!«

volt hivatalos. Öreg és beteges ember lévén, meg halyeget két férjhez menő leánnyal küldte el. A lányok egyszerű ruhába öltözve kezükben batyuval útra is kelték, de Csáktornán az a kellemetlen meglepetés érte őket, hogy a határrendőrök marburgi vasúti jegyük dacára, kivándorlóknak nézték és mind kettőt letartóztatták. Hiába bizonyították, hogy minden kivándorlási szándék messze van tőlük, a határ buzgó őrei nem voltak meggyőzhetőek. És amíg Marburgban vigan szólt a muzsika, addig a mulatni indult két árthatlan leány sirva várta a határrendőrség fogságában a hivatalos eljárás befejezését. Ennek pedig az lett a vége, hogy a körjegyző személyesen ment el Csáktornyára harmadnap és hozta haza a piruló kisírt szemű leányokat, kiknek örökké emlékezes lesz a marburgi lakodalom.

— **Ásványvizeink harca.** Örömmel észleljük, hogy az utóbbi időkben a magyar ásványvizek lépszerűlépésre elhódították a külföldi ásványvizek által dominált területeket. Ez a közgazdaságitag és egészségügyiileg öröndetes esemény onnan datálódik, hogy a Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t. budapesti cég nagy áldozatok árán minden magyar városban lerakatot létesít és dacára a felemelt fuvarételeknek és az ásványvíz felszereléséhez szükséges nyers anyagok állandó áremelkedésének, az árakat lényegesen redukálta. Ezt a külföldi vizek kiszorítására irányuló actiot örömmel üdvözöljük és felhívjuk t. olvasóink figyelmét fentti cég által városunkban létesített lerakatra, ahol a kitűnőbbnél kitűnőbb magyar ásványvizeket palackoként is árusítják.

— **Óvodai beiratások.** A helybeli állami kiseddóvó intéztelebe a beiratások I. hó 4-én megkezdődtek. A beiratások a délelőtti és délutáni folyamán tartatnak. Figyelmeztetnek a helybeli t. szülők, hogy óvóköteles gyermekeiket a saját jól felfogott érdekében beiratni el ne mulasszák, mert ellen esetben a törvény szigorja fog velők szemben alkalmaztatni. — A Festetics-utcában létesítendő második kiseddóvó-épület felépítése valószínű, hogy a közel jövőben dűlőre fog jutni.

— **A magyar posta** azon célból, hogy a fürdő, gyógy és nyaraló helyeken tartózkodók és a turisták minél kényelmesebb úton és módon rendelkezessenek postai küldeményeik és távirataik kézbesítése, valamint azok utánküldése iránt, úgynevezett címbejelentőlapokat hozott forgalomba, melyeket a szállodáknak és turista házaknak, nemkülönbön lakást adó magánosoknak, díjmentesen bocsát rendelkezésre, hogy azokat az idegeneknek, úgy megérkezésük alkalmával, mint elutazásuk előtt rendelkezésére bocsássanak, kiknek a nyomtatvány rovatai megfelelő kitöltése után csak az képezi kizárólag saját érdekében álló feladatát, hogy azokat közvetlenül vagy közvetve (kézhezadójuk útján, illetve levélgyűjtőszekrénybe való bedobása által) a posta- (és táv.) hivatalhoz juttassák.

— **A gallér és kézelő drágább lesz.** Az osztrák fehérnemű gyárosok szövetségének a kereskedőkhöz intézett körlevele tudatja, hogy július 31-iktől kezdve a gallérok és kézelők árát felemeli. A körlevél ennek okát abban adja, hogy a gyapot ára felemelkedett s az előállítási költségek is folytonosau szaporodnak. Különbön is megindokoltnak találják az áremelkedést, mert szerintük nálunk a gallér és kézelő annak dacára, hogy a legjobb minőségű, mégis a kontinensen a legolcsóbb. Így legalább a megdrágulás miatt megvigasztalódhatunk.

C S A R N O K.

Mese a csalogányról.

Hol volt, hol nem volt
Volt valaha egykor,
Sűrű zöld erdőben
Lombos árnyas bokor.
Kellő nap sugára

Előbb oda tévedt,
Lágy szellő csókösött
Minden falevelet.
Bokorban kis fészék
Csalogány tanyája
Csakhogy hideg tűzhely!
Elröpült messzire
A csalogány párja.

Holdvilágos estén,
Mikor minden virág
Szerelmet helelve
Szerelm után vágy.
Az én csalogányom
Kesergő danával
Zokog a bokorban
Párja után dalol.
Szegény kicsiny párja
Arany kalitkában
Örökre bezárva
Ott keserg egyedül
Sziwzakadva várva
Mikor szabadulhat
Szegény kis madárka.

Holdvilágos estén
A nyitott ablaknál
Zengi bús énekét
A kicsiny csalogány,
Bűvös-bájós dalát
Főkápta a szellő
Vitte a csaliba
De messze az erdő,
Oda nem hatott el
Szerelmes danája
A hol szerelmese
Oly epedve várja.
Lágy szellő elvitte
A közel csaliba,
A közel csalitban
Zöld lombos bokorba
Viszhangra talált ott,
És a lágy fuvallom
Vissza vitte hozzá
A nyitott ablakon.

Repeső szívével
Új énekek kezdett
Új szerelmésének
Küldött üzenetet,
Hivta hívogatta,
Mig oda nem csalta,
Mig új szerelmését
Maga előtt látta.
Hej! de a kalitka
Erős börtöne lett
Dalolni azt tudott
De nem repülhetett
Oh ha szerelmese,
Börtönébe jönné
Mint borulna oda
Reszkető szívére
Reszkető szívében
Szerelm bánatát
Az öröm, a gyönyör
Nyomban elosztatna.

Holdvilágos estén,
Mikor minden virág
Szerelmet helelve
Szerelm után vágy,
Mikor minden, minden
Hőn dobogó szívvel
Kitárva érzelmét
Csak szerelmet lehel:
Kis csalogány szíve,
Ha oly elhagyottat,
Miért ne szeretne.

Sternlicht G.

Értesítés.

Női kalap raktáramba sikerült **egy elsőrendű munkaerőt megszereznem**, miért is azon kellemes helyz. ben vagyok, hogy a legelegánsabb kalapokat a legjutányosabban szállíthatom.

Átalakítások, gyász- és alkalmi kalapok

izléses kiviteléért szavatosságot vállalok.
Szíves pártfogást kér:

Kelemen Béla

férfi- és női divatruháza Csáktornán.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinara, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cčna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.

Na pol leta . . . . . 4 kor.

Na četvert leta . . . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:

PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik

STRAUSZ SANDOR.

Vjerenjske udruge.

To je jedno pitanje, koje nikada nebude zaspalo, jer to je pitanje, koje je dužno vu red postaviti siromašni narod. Vnogi i vnogi, koji neglediju sa lëpim okom, da se siromaški narod pomaže su neprijatelji ovoj stvari ali poleg svega toga vjeresijske udruge ili kak je nazivaju selske sparkasse se sve bolje i bolje razširavaju i sve bolje cveteju.

Znam za jednu selsku sparkasu, koja je decembra 5-ga započela svoje delovanje. Do juniuša zadnjega je ova sparkassa imala 75 članova sa 100 akciji zvun toga je bilo vu ovu sparkasu kakti prišparani penezi uloženo 11 jezer koruna. Sparkassa je na posudu dala 17 jezer koruna tak da je celokupni promet bil 36 jezer i nekoliko stotina koruna. Ova selska sparkassa, koju navučitelj onoga sela vodi je do sada sve svoje stroške izplatila, željeznu kassu je izplatila, knjigovodji je 50 koruna plaće dala, kassér dobi 10 koruna zato, da svaku nedelju pobere penaze i ključa drži prisebi, a navučitelj koj je direktor kasse neće nikakvu plaću, jer jemu se lëpo vidi, da si sam narod tak lëpo zna gospodariti i blaženi je, da more narodu na pomoć biti.

Kaj mislite dragi moji prijatelji, koliko bere interesa ova selska sparkassa od ovih svojih dužnikova? Nikaj više kak 7 i pol procentova, tojest od sto koruna 7 i pol koruna celo ljetu. I vidite, ova selska sparkassa poleg toga maloga interesa ipak ima takov hasen, da za pol ljeta kak stoji nema više duga, nego ima već svojih prišparanih pe-

nez. Kak to more biti? Tak dragi ljudi, da vu selskoj sparkasi on direktor ili zabada vu jako malu plaću dela, knjigovodja nedobi veliko plaću, jer knjige i muž ili koj mester zna voditi, a odborniki sparkasse nedobiju velike dijurnume, jer je kassa njihova, pak je bolje, da drugač dobiju hasen, kak iz velikih dijurnumova.

Drugač je to vu varaškoj sparkasi. Tam direktor 12 jezer ili još više dobi na jedno ljetu plaće. A kaj ovi drugi dobiju to je takaj ne mala štuma. Sam knjigovodja dobi na stotine na jeden mesec. Kaj mislite tko to mora platiti? To sve se plaća iz onoga hasna, kojega dobi kassa črez ljetu, a najviše dobi iz interesova, kaj joj siromaški ljudi platiju.

Jer prinasa sparkasse vu varaših još uvek nemislju na to, da bi kakvim drugim putem se trisle svoj hasen poveksavati, kaj bi i siromaškomu narodu bilo na hasen, nego daju penaze srećnomu i nesrećnomu, olekšavaju zaduženje, na lahko življenje privučaju sa tem naroda, dok nedojde bubenj i ekzekucije. Čast i poštenje našim sparkasam, ali moramo jim reći, da naj se trsiju na to, da delo daju siromaškomu narodu, da budu tak i njihovi penazi hasen mogli dati i narodu bude pomogjeno.

Ali gledimo opet selske sparkasse. To je jako i jako znamenitoga nekaj. Jedna selska sparkassa je kupila prošloga ljeta benzinmotora za mlatici i dënes tam stoji da je polovicu cëne već isplatila iz dobljenoga hasna, a zvun toga svojim članom još faleše mlati, kak bi to koja gud druga ma-

šina mogla napraviti. Jeli to nije hasen narodu?

Ali idemo dalje Centrala selskih sparkassah se i za to brini, da čim faleše dobiju člani selskih sparkassah mašine koje su pri gospodarstvu potrebne. Tak mašine za kuruzu ruždjiti, za sejati, za repu rezati za prešati grozdje i svakoformu mašine i more dobiti svaki član vu najfinišoj vrsti vnogo faleše kak drugdi, ako pri selskoj sparkasi najavi to Niti nemora odmah platiti, nego vekslin daje.

Zvun toga su vjeresijske udruge jako dobre i zato, da na takvim mestam, gdje su zemlje grolovske zaprodani, vjeresijske udruge ove zemlje pokupiju i svojim članom razdeliju za fal cënu, koja se i na rate more splaćati.

Dakle dragi čitatelji, opet sam vam nekaj povedal od vjeresijskih drugih, ili selskih sparkassah, koje vam nemorem dosta preporučivati da je na svakim selu vtemeljite. Narod naj jedenput pregledne i naj se trsi, da si sam sebe pomore, jer to borne zabada vu čeka, da budu mu pečeni piceki leteli iz zraka. Pak ako bi i leteli i onda bude to samo onomu hasen, koj nebude lëni i bude sa dvëma rukami pobiral pečene piceke.

Vaša sreća, blaženstvo, dragi moji je vu vaših rukah i vi si morete jako pomoći, ako hoćete. Samo je treba pametnu glavu imeti i sreća se za svakoga otpre.

Napravite dakle vu svakim selu selske sparkasse, da budu vam na hasen. Gospoda navučitelji budu Vam sigurno na pomoć pri vašem delu, samo rećite svoje želje.

Novi svetec.

Kada je veliki magjarski pjesnik Petöfi dne 8-ga Oktobra 1847 godine u Pozsony-u na današnjem Palugyaievom vinogradu prenoćil, onda sigurno nije mislil, da ga poslie šestdeset godina budu proglašili svetcem, a da papu nebudu niti najmenje za to pitati niti za dozvolu prosili.

To pak je ovak došlo.

Kad je godine 1847 već pričelo dišati po 1848, bil je magjarski veliki pjesnik Petöfi na putu kroz Pozsony u Peštu, gde je onda u Marcijušu 1848, obkolen množinom ljudstva, najviše dijakah visoke škole, javno na pijacu, na improviziranom podiumu deklamiral najjaču «odu» slobode »Talpra magyar». On je anda na svom putu došel u pozsonyskem vinogradu do današnje Palugyaieve klieti, pak jer je noć već počela zemlju u svoj crni plašč zavijati, prespal je onde, te se je još i drugi cieli dan onde zadržaval i med narodom svoju patrioćku dužnost vršil.

U Magjarskoj zemlji živu množina učenjakah, pjesnikah i umietnikah, koji živu svi zajedno u iskrenom prijateljstvu, te se u svojih činih i kriepostih podbuduju i podu-

piraju, uzajamno si u pomoć priskoće u svojih iztraživanjih, iznašastjih ili zaklućih, a u to ime su po liepih lietnih danih njihovi sastanci pri zmnojnoj trsnjoj kapljici, koju vruće sunce na ondešnjih brajdah zna tak fino skuhati.

I oni se tu u veseloj zahvalnosti siećaju muževah, koji su pred njimi u viećnost otišli, a za života su mnogi činili u službi čoviečanstva, pak onda obslužavaju njihovu uspomenu pri punih peharih i čašah, kojom prilikom se mnogi duhoviti govor u čast ovoga ili onoga već pokojnoga učenjaka ili umietnika, ili jezgrovita i umiestna recenica izreče.

Pak tako se je dogodilo, da je njihov starosta i na to rekuć vojvoda, koj je prije nekoliko godina gore na briegu u svojoj liepoj vili stanoval, sve ove svoje vjerne k sebi pozval, jer se je baš izpunilo petdeset godina od onda, kada je pokojni Petöfi 8-ga Oktobra u onom briegu prenoćil.

Pošto pak danas miesto skrekajućih pošarskih kolah i pomalo cusrajućih konjev, posvuda parne mašine lete, to su svi pozvani gospoda gosti u pravo vrieme na pozvano miesto prispieli, a šnjimi i već prije dogovoreno mramorno poprse Petöfievo,

koje je jedan vrli umietnik iz Pešte, svum loćnostju spodobu, iz liepoga bieloga mramora baš umietnički izklesal, te je to poprse velikom svečanostju, med veselim pëvanjem i pucanjem mužarah bilo postavljeno na ono miesto, gde je Petöfi prije pedeset godina prenoćil. Ućenjaci i na pol ućenjaci su dakako dobro razmeli i znali, kaj to sve znamenuje.

Ali nisu tako razmeli i znali one okolice vriedni i poštovani seljaci, koji na takove svečanosti nisu bili viećni.

Oni su u svojoj skromnosti poznavali samo cirkvene svečanosti, pak zato je množice, poslie te burne svečanosti, kimajuć glavom tu stal pred tim liepim piljom, te mu nije nikako hotelo jasno biti, kamo bi toga bieloga muža, sa mirnim i ozbiljnim izražajem mladog lica ubrojiti mogel.

Ali jedan stariji seljak je to znal raztolnaciiti.

»To vam je po svoj prilici opet niekaj novi svetec«, — je rekel — »kojemu su ovde spomenik postavili. Moguće da je dober patron za marhu, pak jeden otec naš i Zdravo Marija nebudu škodilii.

I prigovor jedne dalje misleće seljakinje, da taj svetec bi moral imati okolo glave

KAJ JE NOVOGA?

Primitak u poljodjelstvenu školu. U čakovarsku kr. ug. poljodjelstveni školi učevni tečaj se bude tekućeg ljeta 1-ga oktobra počel. Cilj je to, da male gazde i njene sine u svojim imetku na razuman rukovanje, na dalje da poljodjeljske mladece pri većim imetku na nadziranje djele i na vodjenje izobrazu. Izobrazenje je osobito praktično. Iz ovoga čita učenici u svakim delu se učestvuju, kaj se u školskim gospodarstvom pripeti, nadalje u ukupnim deli vrtvogospodarstva. Teorički podučavanje najpotrebnije obćenite znanje, kao što ukupnim poljogospodarstvene i vrtne predmete objamni. Podučavanje se u popularnim načinom pripeti Poljodjelstvena škola učevni tečaj dvé godine drži. Uvjet primitaka je sledeće: 1. 17 lèta izvršeni život, 2. jako, zdravo tèlo, 3. na magjarskom jeziku pisati, čitati, i s četirimi temeljdelom računati znati, 4. konačno roditeljev proglas, u sterim se ovi obvezaju, da za goriozetoga učenika u školi sledeće izplaćivanje na sebe zemeju, i to: za čelu obskrbu na jednu godinu 300 koron, jamčevina i pristojba za knjižnicu 14 koron, sve skupa 314 koron Primitne molbenice s ovimi dokaznicami treba opirati: 1. krstini list, 2. doktorska svedočanstva, 3. školska svedočanstva i 4. roditeljev proglas do augustu 10-ga dana se moreju — preuzvišenomu kr. ug. ministru za poljodjelstvenih poslov atressirano — k školskomu ravnateljstvu pošilati. Oni osobi, koji su u siromaškim stališu i dobru školsku svedočanstvu imaju, moraju se moliti za državnu bezplatan mestu, koju ako dobiju, samo jamčevinu i pristojbu za knjižnicu su dužni platiti. Ovi svoje molbenice, k šteromu mestu roditeljem proglas siromaštveno svedočanstvo treba priklopiti, do 10-ga augustuša moreju — preuzvišenomu kr. ug. ministru za poljodjelstvenih poslov atressirano — k školskomu ravnateljstvu nutar pošilati. Od oprave koja mora jednostavna, popularna biti, učenički, ali pak roditelji moraju skrb imeti. Čakovar, 1910. juliu 27-ga dana. Kr. ug. poljodjelstvena škola ravnateljstvo. — Ovdj još samo to hoćemo našim p. medjimurcem na znanje dati, da molbenice se moreju i

kesneše nutar pošiljati. Dakle tko hoće svojega sina u ovu školu dati dalje učiti, nek se javi pri gosponu notarjušu, koj za javljenje prijavu bude delat gospodarstvenomu profesoruu u Čakortnyu.

Nesreća na željeznici. U Algiro (Afrika) na telagüskim kolodvoru se je nesreća pripetila. Naime jedan personalski i jedan tretinivlak su se skupa tresnuli. Dva-deset putnika su si življenje zgubili, a 40 su teško oranjeni postali.

Krvno hrvanje. Blizu Szegeda, u Reszke zvanim vanjskimteritoriju u nedelju noći med konjanicke redare i po priiki 20 momake je veliko hrvanje bilo. Redari su pjanice na tšinu opomenuli, dok su se nesleri na redare postali. Med njih jedan, Barna József polar je Vörös Sándor redara bantual, koga je s batunom na glavu vudril. Halász József pak je s revolverom med redare strelil. Redari su na to prisiljeni bili svoje sablje hasnovati i Halász Józsefa su jako oranili. Halász i Vörösa su u spital spravili.

Veliko razbojničtvo u Belgradu. U Belgrad varauš Terézia-trgu stoji Medina-zvana bank-i mjenjatrgovina. U ovu mestu su v nedelju noći raubari hodili i iz kasse 50 jezer frank gotove penenze i već vriednostpapire vkrali. Razbojnikke su još né našli.

Puška u detečji ruki. Hommer Lajos željeznički činovnik je jednu Flobert-pušku prék dal Czakó Nagy Lajos četirinaest lét staromu seljaku, da on nek biesi macke, koji njegve golobe proganjaju. Dečko se hapil na dvoru strelati, i slučajno je svojega 8 lét staroga pajdaša Konyó Jauoša u glavu strelil. Dete za neštere vure je umrlo. Iztraga je podigjena.

Nesreća u fabriki. U beoćinski fabriki, gde glasovitoga cementa delaju, se je juliu 30-ga dana jeden mašinski kotel eksplođerat. Eksplođeranje je tak veliko bilo da čelo stanje, u sterim mašine su goristavljeni, je unišćeno. U fabriki su čudaj težaki delati, kada se kotel eksplođerat, do sada deset težaki su umrli, tri, koji su jako oranjeni, u špitalu ležaju, a trinajst malo oranjeni su već zvuna pogibelje. Eksplođer-

rani zrok je bilo to, da jednoga kotla su préksvrćili, i ođ toga se je kotel popućal.

Štelinga. Vezda je već čisto sigurno potvrđjeno, kada budu u orsagu štelinge držati. Honvédski ministar je k varmegijam okružnicu poslal, u kojim naredi da se štelinge u orsagu od augustu 8-ga — do septembar 30-ga moraji držati.

Kraljevski dar. Kralj je Arva, Maramaróš i Szolnok dobroka varmegijju onim, koji su od ploha kvara imeli, 10 jezer koran daroval.

Griža med soldate. U Metz varauš se je med soldate griža nastupila, i ov beteg se neprestano rezširi. U šest pukovnji već kak sto soldati su se zbetježali, ili pak se vidi na njih ov beteg. Civilnim ljudem ni je slobodno u kasarnu hoditi. Od soldate nitko nesme u krčmu iti, tulikajše iz van službe nemre niti jeden ostaviti kasarnu. Civilni clovek još je né dobil toga betega. Tak misliju, da vapnonska huda voda je zrokuvala ovoga betega.

Kolera. Kolera, ov strašni beteg se u Ruskim orsagu strahovito rezširi. Do vezda su vu ovim betegu 37 jezer 652 cloveki zbetježali, od kojih su 16 jezer 651 umrli.

Samoubojstvo. Kajcsek István veszeleiszi stanovnik se je 1-ga augustuša u svojim jarosti obesil. Zrok je to bilo, da su već puće njemu korpu dali, iliti su né hoteli k njemu iti za ženu. Bršćas ov Kajcsek je né imel lépe oči, ali pak lépe mustate!

Uhićenje. Gjekénjeiški granicaredari su 1-ga augustuša Zornberg Sándor baruna uhitili, koj je već vkradljivosti napravil, i u kaposvarškim špitalu pod pazljivosti bit, ali iz špitala je skočil. Zornberga su nazad odpremali u Kaposvar.

List dobromu Bogu. Aebonne švajcarskim varauš se pripetilo, da na pošti, jeden činovnik, kada je listé razredjival, »dobromu Bogu« atressirano lista je našel. Činovnik se je premissljavao, da kam bi ovoga lista ravnal, za radi toga, da vu takvim deli nega naputaka u pošarskim propisniku, odrj je omota. U listu je to bilo pisano: — Aubonne, juliu 28. Dragi moj

nekakov kolobar svetlosti, ako je izbilja svetec, je naš seljak slavodobitno pobil, velec:

»Valjda još nije pozlaćeni, taj kolobar, ali on će ga već dobiti danas ili sutra, samo nek bude gotov.«

I tim su bili ovi dobri ljudi zadovoljni, skinu iz glavah škrljake i izmole pobožno Olec naš i Zdravo Mariju k novomu patronu domaće marhe, k svetomu Petöšiu.

Jeli dievojke idu rado zamuž?

Da dievojke idu rado zamuž, odrasle najrve, koje već sve znadu, kaj je u kući potrebno znati, najme franczki brbrati, na klaviru klimprati, malati, fajinge u pravopisu delati, modezeitunge čitati i novce po frčkati. Da övakove bi hotele — i to vrlo rado isle zamuž, a zahtievale bi za muža najmanje barona, ako ne i grofa, to je već ona stara pripoviest, koja uvijek ostane istinita, odkad je Eva Adamu iz hudnika gace krojila.

Ali mudrac Miselorius svojom do posaja bielom bradom, koj nije nikaj nikomu veroval, izvan kad bi stvar skroz do sredine, a od ovud opet dalje van do drugoga kraja iztražil te se övak osobno osviedočil,

pak jer su baš kraj šume, u kojoj je on stanoval i na sarući svoje velike misli razvijal, nekog dana obdržavali majahši, u kojem je bila muozna veselih dievojakah, koje su se pievanjem i plesanjem zabavljale stane on iz sence jednog ogromnog velikog hrasta na jeden krat med nje. Njegova poštovanja vriedna pojava učini na dievojke utisak strahopoćtanja i one svojem igrom stanu, a on reče:

»Dieco, mene je obsienito u mojoj pameti kakti proroka, pak vam stoga mogu priobćiti, da ona izmedju vas . . . koja ima najmanja usta, ona dobije od danas računajuć za jednu godinu dana muža . . . sasvim po volji svoga srca!«

Na te rieči obsienjenoga iliti nedokućivam proroćanskom moćju obsinutoga Miseloriusa, zablesnulo je u dvadeset parih modrih očicah neopisivom radostju, te se je i do dvadeset ustašacah pričelo spinciti tako fino, da bi švelja težkom mukom mogla kroz nje konec napejžjati, i sve su rućice sklopile te su glavice lievo i diesno obraćale a očice prama nebu vupirale i zajedno kak tihi vietrić svizlale:

»Bili bilo moguće?!«

»Sigurno . . . da je moguće, — veli

mudrac, a u sebi si je mislil — »ali nije vjerojatno«. — Zatim nastavi:

»Ali ja sam imal još jedno obsienjenje, i to takovo, da koja od vas će imati . . . najveća usta, ona . . . dobije do danas godinu dana . . . dva muža!«

U tom hipu su obrazi svih dulji postali a usta su im se raztegnula skoro do vuh, te rukami širom razlegnjeni, kak na križu, velikim začudjenjem su sve, kak iz jednih usta, akoprem ih je bilo do dvadeset i sva dosta velika, kriknule:

»Jeli je moguće?!«

Na to se Miselorius mudrac obrne natrag u šumu, te si rukami gladi svoju dugu bradu, veseleć se, da mu je taj pokus tak dobro izpal; dievojke pak je ostavil na njihovom mestu stojeće i se čudeće, pak ako se nisu našli dvadeset mužkih, kojih čin bi ovo proroćanstvo potvrdil, tak stoje još onde i budu s vriemenom stare dievojke, te se moraju konačno obrnuti s prošnjom na svetoga Antuna . . . Bog ga obćuvaj toga dvadeset strukoga napadaje, Amen!

Em. Kollay.

Bog! Jako smo razdraženi. Zakaj nam ne daš jednoga maloga dobroga dana, kaj bi mogli stara mama pred hižom van se sežti na klup, kaj bi mogla senu spravljati i bi mogli zeti. To reče moj dragi otec, ako ne bude prestal dežd, od glada umrjemo u simi. Premiali si moj dragi Bog, niti u cirkvu nemoremo hoditi, jer navéke toga grdoga dežda nam pošilás. Ja sam samo mali dečak ali zato tebe jako ljubim. Navéke te budemo radi imeli, i čemo poslušni biti, ako poslušneš moju prošnju.

— **Iz gostovanje u smrt.** Julius meseca 31-ga dana odvečer su trinajst seljački mladeni i šest devojke iz jedne gostovanje išli, iz Traukirchena na kompu su hoteli nazaj iti prék vode. Sredine jezero je viher kompa obrnul. Devet mladeni i svi šest devojke su se u vodu vtopili. Mrtve tiele su još né našli.

— **Skočil je iz vlaka.** Bittó Jožef kišsegedinski svinjski trgovac je na né dobroga čuga gori stal. Kada je to spazil, skočil je iz stropotom čuga: kospoltrenej se muči. Težkemi ranemi su ga u segedinski spital odpremal.

— **Veliki ognji.** Poleg Mezóvasarhelja u Mezópani občini Julius 31-ga dana je veliki ožen nastal, 52 hiže, već gospodarstvene stane, čudaj krme i domaće živine su se zgorele. Poglavarstvo je od varmegije pomoć prosilo. — Augustuš 1-ga dana u Papa varošu poslie podne ob 4 vuri je ožen bil. Četiri hiže i u kozlicah stoječa porast su se uništili. Jeden vatrogasec si je nogu vtrgel.

— **Veliki manóver zaostane.** Ljetosnji jesenski veliki manóver, kojega su hoteli u Szepesvármegiji okolo Szatropko občine zadržati, zaostane. Zrok je tomu to, da međ soldacke konje je kuga nastala. I to se čuje, da veliki manóveru osnova, predpologa u fundamentu je bila falingasta.

— **Strelil se.** Ludmann Adadar hovádski ministarski činovnik aug. 2-ga dana se je u Wienu na srce strelil i umrl. Ludmann je već umirovljeni bil, i vu zadnjih vremenah je jako podražljivi bil.

— **Kolera u Zemlěnu.** K Ungvarmegije hataru blizu, u Szaču občini je jeden človek u koleri zbetežal. Doktorska iztraga je kolera nostru potvrdila.

— **Potres u Parisu.** Prvoga augusta u noći je u Parisu potres bil. Stanovniki su se jako splašili, i čudaj su niti né vupali nazaj iti u svoje stane, nego čelo noć su na vutlicah bili. Kvar je mjenjši.

— **Goreča fabrika.** U sriedu v noći za dvanajst vure se je u Eržebelfalva Unio stérkafabrika vuzgala, u kojoj dvésto težaki delaju. Ožen se je tak na friskoma razširil, da za kratko vréme šest fabrične stane su goreli. Sve, kaj je u fabriki spravljeno bilo se je zgorelo. Kvar je jako veliki.

— **Životosloboditelji.** U Dunaföldvaru pri slobodni pristaništi je u vodu opal Vida Lajos dvé léta stari mali dečko. Kutilik Janoš magazinér, premda su mu ruke otečene bile, za njega je skočil u vodu, i izbavil je dečaka. — Vertés Sandor, od lioniske sviñefabrike činovnik, koj sada u Siofoku poleg Sio čatrnji u Hungaria-villi stanuje, v nedelju poslie podne jako i oštro kricanje je čul od vode. Vun je gledal i videč, da Šantha Erzi uzgojna je nutri opala u Sio. Vertés je odmah van bežal i kakti oblečeni za dievojku skočil, koju je srečno izbavil iz dostig gliboko vode.

— **Smrt pri mlatnji.** Kurilla Andraš talljański mladenac u Abaszantou je poleg mlátne mašine delal i nekak se je skliznul

u mašinski bubenj, koja je mladencu ruku i nogu čisto rezrgnula. Mladenac za neštete vure doleg velike muke je umrl.

— **Pronevjereni vodnik.** U Szombathelju je Radó Lajos husarskivodnik iz regemenske peneze 1400 korune pronevjeril i skočil je. Sada ga redari i detektivi iščeju u orsagu.

— **Bura i toča.** U tork poslie podne ob jedni vuri ober Abrudbanja, Verešpatak i Bučum občine je velika bura hodila i lešnjake veličina toča padala, koja je u sadovnjake njekoji kvar delala.

— **Samoubojstvo.** Šteiner Fülöp trgovac u Ešeku se je strelil. Zrok je nepoznat. — Papai Rezsó, 21 lét star vurarški detič, zar so mu jednu nogu doli rezali, samoubojnik je postal u Szegedu. Na umoru su ga u spital spravili. — U Ešeku Bartolović Jožefa kožatrgovca supruga, rođena Hartl Hedvig se je s jednim kuhinjskim nožum šinjaka odrezala. Žena je u zadnjim vremenou jako tužna bila, ar su si čeloga njihovoga imetka zgubiti.

— **Tri diče je rodila.** Šuhancky Andraš, tokomlošinski gazde supruga tri zdrave detke je rodila. Žena već je osemnajst diče imela, od kojih deset još živiju. Petram Boži, ova mogla kaj perece pak kolače dobivati sada da je tri dečke narodila!

— **Financova drama.** U Iljelalvi je Kato Béla financ iz Šošmezó skočil. Ž njom dođuču Lengyel Kornéliu je strelil, i onda na sebe je ravnal svoju pušku. Obedvé mrtve téle su u Iljelalva spravili.

— **Oženj.** U Szentmihálytelek i Tapé občini, vu guvnovrtah oženj je nastal i porast na obedvé mestah je zgorelo. Kvar je 40 jezer korun.

— **Smrtno kupanje.** Štefanev Reinhold segedinski obrtnik i jedna nepoznata žena su se poleg Makó u Maroš vodu vtopili.

— **Sit života jednoga mladoga človeka.** U tork v jutro sredine Lancmosta u Budapeštu je jeden mladi človek u Dunaj skočil. U blizu sabstveni brodari su ga izbavili i prék dali braniteljim, koji su toga nesretnoga človeka u Rokuš-spital odnesli. Mladomu človeku je Andreaszky Lajos ime, i je 35 léta star u Kereszt-ulici pod 7-brojom stanuje.

— **Nikitaov svak je umrl.** U Kruševacu je umrl Nikita montenegroiski knezov svak, Gardasević Baja, koj je na vrémena cetinjeiske bombeatenata u Serbiu bežal. Od onda je u veliki siromaštvi živel u jedni mali serbski občini. Nikita je njega za atentata na šest létu kaznioku odsudil.

— **Eksplođeranje na jednim torpedu.** Kronštadt, vu pristaništu aug. 3-ga dana pred poldan se veika katastrofa pripetila. Na jednim torpedohajovu se kotel eksplođerál i grozovito zrakotiše od hajova gornjoga krova je uništil. Šest personi su umrli, a četrinajst pako su se jako oranili.

— **Tajfun ober Amura.** U Ruskim orsagu, poleg Nikolajevsk varaša strahoviti tajfun pustoši. Tajfun je naime jeden veter, koj u Ruskim orsagu hodi i najstrašneše vihere zrokuje. Spodoben je ov veter onomu, koj i pri nas velike nesreće donese na Adriatskim morju, i to je Bura zvani veter. Ov tajfun veter je ove dane velike kvare delal u Nikolajevsk varašu. Kak je ober Amur zvane rieke do kraja šumil, je halasim sve čune gori obrnul. Po priliki jezero halasí su u vodu opali, i međ ove tristo se je u vodu vtopilo.

— **Zaklal je svojega oca.** Poleg

Zalaegerszeg varaša ležeci jedni občini, u Zalapola nemilostivno umorstvo se je pripetilo u prošlim torku. Na kraja občine, na jednim ostavljenim gruntu ta hodeći gazdi su Tóth Janoš 75. lét staroga gazdu, koj je u občini najbogašiji bil, mrtvoga našli. Polek strvine je jeden revolver ležal na zemlji, iz kojega, kak su potlam žandari odučili, je jeden nabitak falil. Dogodjaja su odmah javili žandarom, koji za kratkoma na lice mesto su došli, i gledeć na to, da ovdí nije bilo videti samoubojstva, iz traživati su se hapili. Med iztrage su žandari i Tóth Janoš ovoga sina, Tóth Istvana izpitavali, koj je na prvoma sve tajil, ali od križnepitanje je tak u smesti došel, da na zadnjič je sve valuvál, da on je svojega oca zaklal, za radi toga, da skupspravljenoga imetka k sebi zgrabi. Oteckrvnika su žandari ubitili, i u zalaegersgisko sudbeni stolov tamnicu spravili.

— **Ne bude vino.** Vera ne bude čudaj vino ljetos u zalavarmeginske lépe gorice. Peronospora je strahovitoga kvara napravila, kak na listjem tak na grozdu, koji svehneju i susiju se. Na već stoejer korun moći deti onoga kvara, koju varmegijski vinogradari sada trpiju. Uslied hudoga porasta od vine čiena se goropadno zdize. Bormeš ljetos ne budemo dobroga medjimurca mogli piti, ar ga nebudé; ali zato — tak mislimo — ipak budu u dostig veličine pijanci, koji i kiseloga vina budu u sebi vzeli, ar njivo prirečeć tak glasi: nega dobre vode, nega huđe vine!

— **Nutar je opal u vruće vodu.** Konačna nesreća se je pripetila u prošlim subotu oa Magošd-pusti. Komanovič Janošova vdovica je kruha pekla, medkaj je jednoga velikoga s vrućum vodom napunjenoga lonca u triem nastavila. Dok je žena na kratko vriema u sobu išla, poldrugo leto star njezin Jožef dečec je nutri opal u vruće vodnim loncu. Mali dečko je takve težke rane trpel, da za kratkoma je umrl. Proti nepazljive mati su iztraga podigli.

— **Bugarski kralj u Alčothu.** Ferdinand bugarski kralj Boris i Cyrill hercegami je u nedelju v jutro u Alčuth došel, da tamo Klotild nadhercegicu pogleda. Dvé dane su bili kakti gosti ovdje, i u tork su se dalje putovali.

— **Dva puta cvetuća hruškova drévo.** U Apaca, poleg Braššo, Szasz György trgovcu na dvoru stoječa dvé léta staro hruškovo drévo, koja je i vezda puna s sadom, zar velike vrućine je drugoč se cvela. Ovu riedku naravsku pojav čuda ljudi hodiju pogledat.

— **Nevolja.** U Budapeštu tork, poslie podne na Kóris- i Orcy putu voglu pri jednim zidanjem je jedna greda na Pal Istvan težaka opala, koj je težke ozlede trpel. Sada ga u Istvan-spitaiu dvoriju.

— **Zgoreta familia.** U Varšovi, u Solna zvani ulici jedna s celluloidom napunjena kola iz nepoznatoga zroka se je vuzgala. Celluloid je eksplođerál i od vanudarene plamne jedna stanje se počela goreti. U stanu na jednim div je stanuvál Fuchs Janoš tapetar s osem čani familium. Čela familia je ta zgorela. Do vezda su sedem mrtve téle van potegnuli iz ruševine. Svi su bili ogromni. U kola zaprežena dvé konji su se takodjer zgoreli.

— **Novi veliki župan kandidat.** Kak »Zala« novine pišeju, u naši varmegijski jedini kandidat je Kolbenschlag Béla varmegijski nadnotarius.

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmázsa	! m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	16 20 —
Rozs	Hrz	11 10 —
Árpa	Jecmen	11 30 —
Zab	Zob	11 40 —
Kukoricza	Kuruza nova	12 40 —
Fehér bab új	Grah beli	16 50 —
Sárga bab	» zúti	13 50 —
Vegyes bab	» zmesan	13 00 —
Kendimág	Konopljenoseme	16 00 —
Lenmág	Len	21 20 —
Tökmág	Koščice	20 40 —
Bükköny	Grahorka	12 00 —

Borszéki

GYÓGY-ÉS-ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Borszéki

az
ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA, ANGOLKÖR és VÉRSEZEGÉNYSÉG
ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és
hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Csáktornya:

Stráhia Testvérek
fűszer- és csemege üzlet.

877 3-30

Egy a magyar, német és horvát
nyelvet beszélő jó erkölcsű fiú

tanulónak

felvétetik

Friedrich Náthán vegyeskereskedésében
Polstrau.

887 1-1

Schmidt Ede :: zongoraterme

CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitűnőbb minőségű
zongorait.

Olcsó árak! :: Becserelés!

Részletfizetés! :: Jótállás!

887 4-26

434/sz. 1910. Árverési hirdetmény.

Atulított bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezenel
közörire teszi, hogy a csáktornyai kir. bírósá-
g 1910. évi V 341 sz. végzése követ-
keztében Dr. László Bela ügyvéd által kép-
viselt Leitner Adolf zalaujvári lakos javára
Hajdárovics András és neje ellen 422 kor.
s jár. erejéig 1910. évi július hó 5-én fo-
gatosított kielégítési végrehajtás utján le-
foglatl és 630 kor. becsült 1 kukorica kas,
1 koci és 1 pajtaból álló ingóságok nyilván-
os árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir.
bíróság 1910. V 341/2 sz. végzése folytán
422 kor. lökőkövetés, ennek 1910. évi aug.
hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig
összesen 109 kor. 05 fillérben bíróság már
megállapított költségek erejéig Örsögen leen-
dő eszközésére

1910. évi augusztus hó 11-ik napjának d. u. 3 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-c. 107. és 108 § a értelmében készpénz-
fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is el fognak adatni. 886

THIERRY A. BALZSAMA TÖRÉNYESEN GYÓGYSZERÉSZ VÉDVE.

Csakis az apca védőjegyű az igazi. A lélegző-
szervek minden megbetegedése, köhögés, vérkópás,
értékesség, höghurut, tüdőbaj, gyomorgörcs és más
gyomorhajok, minden belső
gyulladás ellen, továbbá étvágy-
talanság, rossz emésztés, szék-
rekedés stb. ellen biztosan hat.
Külsőleg, szájbetegek, fog-
fájás, égött sebek, kiütés, nyi-
lalás és különösen influenza
ellen stb. használ. 12 kicsiny
vagy 6 duplaüveg, vagy egy
nagy családi üti üveg 5 kor.

Allein echter Balsam
aus der Schützengel Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

THIERRY A. gyógyszerész
egyedüi valódi
CENTIFOLIA - KENŐCSE
meglepi, csalhatatlan és utol-
érhetően gyógyítóhatásu meg
a régi, sőt rakes sebeknél, sé-
üléseknél, dagantoknál, gyu-
ladá ksoná, rktüteseknél; eltávolít minden idegen
anyagot genyedéts : okszor fölöslegessé teszi a
fájdalmas operációt. 2 tégely 3 korona 60 fillér.

Cim : Schützengel-Apotheke des A. THIERRY
in PREGRADA bei Rohitsch.

Főraktár: Török József gyógyszerterá Budapest.
796 16-20

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos ve-
gyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

807.808/1910

A Ilgetvári körjegyzőtől.

Kihirdetem,

hogy a henisfalvi korcsmát és boltot 1910. aug. 21-én d. e. 10 óra-
kor, a drávafüredi korcsmát pedig e napon d. u. 3 órakor, nyilvános
árverésen, az 1911—1913 évekre bérbeadjuk.

884 1-1

HARMAT NÁNDOR, körjegyző.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben
a Patak utcában, (Deutsch-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

czipész üzletet

nyitottam. Szakmában ugy a bel- mint külföldön szerzett sok évi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség legmodernebb ízlését is kielégíthetem. Mérték szerinti czipőket csinos, tartós kivitelben készítek.

Midőn új üzletemet nagybecsű pártfogásába ajánlom, maradtam szives támogatását kérve

880 2-2

kitűnő tisztelettel

BENCZE FERENCZ.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakarit minden fáradságot
és megerőletet!

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csáktornyán

folyó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál **heti befizetési könyvecskére** 15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza. Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt, bármikor** is netán **elhalna**, úgy **azonnal** ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és ilyenkor természetesen, annyiszor egy korona és annyiszor a megfelelő pótdíj fizetendő, ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

————— Belépni bármikor lehet. —————

Vidéki befizetőknek portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld, jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyán.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy

=== GIZELLA FORRÁS ===

elnevezés alatt **oly kristálytisza erősen pezsgő kitűnően üdítő ásványvizet** hoztunk forgalomba, mely a **giesshüblí vizet** is minden tekintetben **felülmulja**, a mit **kívánatra összehasonlító analysissal igazolunk.**

Az **ára a kiválóbb ásványvizekhez mérten már a fuvardíj óriási különbözete és az üvegeknek visszaváltása folytán nagyon olcsó.**

Ezen alkalisus jellegű ásványviz az **egészség megóvását is nagyban elősegíti.** A többi ásványvizekkel szemben **az az előnye is megvan, hogy még nehéz ó borokat sem feketít meg, a mi vendéglősöknek megbeesülhetlen**

Kérjük a nagyérdemű közönséget szíveskedjék ezen ásványvizzel **próbát tenni.**

kiváló tisztelettel **GRANER TESTVÉREK.**